2023-2024-окуу жылына карата социалдык педагогдор үчүн методикалык сунуштар

Тарбия, социалдаштыруу жана мектептен сырткаркы кошумча

билим берүү лабораториясынын башчысы, ж.и.к. Алымбаева Б.Б.,

п.и.к. Жумабаева Г.А.

ЖЕТЕКЧИЛИККЕ АЛЫНГАН ДОКУМЕНТТЕР

- КРнын президенти С.Н.Жапаровдун “Инсанды руханий, адеп-ахлактык өнүктүрүү жана дене тарбия” жөнүндөгү Жарлыгы (29.01.2021., ПЖ. №1)
- “Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин 2021-2024-жылдарга карата программасы”, (31.05.2021 89/1 буйругу)
- КББАсы иштеп чыккан “Кыргыз Республикасында 2021-2030-жылдарга карата мектеп окуучуларын жана жаштарды тарбиялоо концепциясы” (21.04.2021.№441/1 буйругу менен бекитилген)
- Тарбия иштеринин программасы (29.12.2022. № 9 Окумуштуулар кеңешинде бекитилген)

Конституциянын аткарылышы

- КР Конституциясында үй-бүлө, балалык – бүткүл коомдун камкордугуна алынат жана мыйзам менен артыкчылыктуу корголот.
- Ар бир бала дене боюнун, акыл-эсинин, ички руханий ыймандык жана социалдык өнүгүүсү үчүн зарыл болгон жашоо деңгээлине укуктуу.
- Бул Конституциянын беренелеринин аткарылышында социалдык педагогдордун ролу чоң.

СОЦИАЛДЫК ПЕДАГОГ ЖАНА СОЦИАЛДЫК МАСЕЛЕЛЕР

- Билим берүү мекемелеринде жүргүзүлгөн расмий таалим-тарбия (класстан, мектептен тышкары иштер, окуучу менен жеке иш алып баруу, жамааттык, топтук иш чаралар) иштери, инсандын руханий жактан өсүп-өнүгүшүнө багытталат. Социалдык педагог бул багытты ишке ашыруу үчүн моралдык-психологиялык климатты түзүүнүн үстүндө иш алып барат.
- Окуучулардын социалдык көйгөйлөрдү чечүүсүнө жардам берет.
- Окуучулардын өнүгүүсүнө ыңгайлуу социалдык шарттарды түзөт.
- Жардамга муктаж балдарга камкордук көрөт.
- Балдардын өз маселелерин, өздөрү чечүүгө үйрөтөт.

ҮЙ-БҮЛӨНҮ ЖАНА БАЛДАРДЫ КОРГООДО СОЦИАЛДЫК ПЕДАГОГДУН ЖАРДАМЫ

- Социалдык укуктук жардам – балдардын укугун коргоо, аларга үй-бүлө, нике, эмгек, жарандык укуктар боюнча маалымат берүү жаатында тарбиялык иштерди уюштурат;
- Социалдык реабилитациялык жардам: жардамга муктаж балдарга психологиялык, моралдык, эмоционалдык жактан колдоо көрсөтүп, ден соолугун чыңдоого жардам берет;
- Социалдык-тиричилик жардамы – балдардын үй-бүлөлүк турмуш шартын жана үй-бүлөлүк жагдайды оңдоого багыт берет.

- Социалдык-медициналык жардам – оорулуу балдардын ден соолугуна көз салып, жашы жете элек балдардын аракечтикке, баңгиликке берилип кетүүсүн алдын алат. Андай балдар менен жакындан иш алып барып, дарылануусун көзөмөлдөйт;
- Социалдык-педагогикалык жардам – балдардын ата-энеси менен болгон мамилесин жакшыртууга аракеттенет. Үйдөн качкан, тил албаган, тартипсиз, жаман жолго түшкөн балдарды тарбиялоонун планын иштеп чыгып, аларды оң жолго салуунун үстүндө үзгүлтүксүз иш алып барат.

ТАЛКУУЛООГО СУНУШ КЫЛЫНГАН МАСЕЛЕЛЕР

- Социалдык жардамга муктаж балдар менен иштөөнүн түрлөрү жана формалары;
- Мигрант ата-энелердин балдарына психологиялык, эмоционалдык, моралдык көмөк көрсөтүү;
- Жетим, тоголок жетим, социалдык жетим калган балдарга камкордук көрүү;
- Физикалык, психикалык, сексуалдык зордук-зомбулукка дуушар болгон балдарга жардам берүү;
- Социалдык жардамга муктаж (социалдык жетим, курмандыкка учураган, качкындардын жана аракеч ата-энесинин ырайымсыздыгынан жабыр тарткан балдары, майыптар) балдар менен иштөө.

- Социалдык педагогдун зээндүү, зирек, таланттуу, чыгармачыл балдар менен иштөөсү;
- «Диний» секталарга, батыштын субъективдүү маданиятын туураган, псевдомаданий топторго кирген, туура эмес багыттагы, терс жолго түшкөн балдар менен иштөө;
- Компьютердик бүлдүрүү, жардыруу, киши өлтүрүү ж.б. Оюндарга, автоматтык кумар оюндарына кызыккан балдар менен иштөө. Кумар оюндарынын зыяндуулугун алдын алуу;
- Үй-бүлө институтун бекемдөө, балдар менен иштөөгө карата ата-энелердин педагогикалык сабаттуулугун жогорулатуу боюнча иш чаралар;
- Инсандын социализациясына өбөлгө болуучу факторлор: үй-бүлө, балдар коллективи, билим берүү системасы, маданият, чөйрө ж.б.

Сунушталуучу методикалык колдонмолор

- Алиева С.В. Социальная педагогика: Учебное пособие / А.В. Иванов, С.В. Алиева. – М.: Дашков И.К., 2013.
- Асипова Н.Социалдык тарбия. Бишкек. Кыргыз-Түрк «Манас» унивеситетинин басмасы. 2004.
- Альжев Д.В. Социальная педагогика:: шпаргалка / Д.В. Альжев. – РнД: Феникс, 2014.
- Басов Н.Ф. Социальная педагогика: Учебное пособие для ВУЗов / Н.Ф.Басов. – М.: КноРус, 2010.
- Василькова Ю.В., Василькова Т.А. Социальная педагогика / курс лекций – М.: 2015.
- Кащенко В.П. Педагогическая коррекция. Кн.для учителей. – М.: 2000.

- Липский И.А. Социальная педагогика: Учебник для бакалавров / И.А. Липский, Л.Е.Сикорская. – М.: Дашков и К, 2014.
- Лодкина Т.В. Социальная педагогика: Защита семьи и детства: Учебное пособие / Т.В. Лодкина. – М.: Академия, 2010.
- Мудрик А.В. Социальная педагогика. – М.: АСАДЕМА, 2005.
- Мардахев Л.В. Социальная педагогика. – М.: ГАРДАРИКИ, 2005.
- Овчарова Р.В. Рабочая книга социального педагога. – М.: ТЦ «Сфера», 2001.
- Рахимова М.Р., Абдыкеримова М.А. Социальная педагогика. – Бишкек, 2004.
- Семенов Г. Социально-педагогическая работа с многодетными семьями. Воспитание школьников. – М.: 2003, № 1
- Тихомирова Е. И. Социальная педагогика. Самореализация школьников в коллективе. – М.: Академия, 2018.

Көңүл бурганыңыздарга рахмат!